

[00:19,6]

ל לאן הולכים פתאום כולם? ל
le'an holkhim pit'om kulam?

ל הכול נסוג ונעלם ל
ha kol nasog ve ne'elam

ל רק המילים צפות, כולן ל
rak ha milim tsafot, kulan

ל כולן ל
kulan

ל לאן אמשיך מכאן? ל
le'an amshikh mi kan?

ל לאן? ל
le'an?

LES SHTISEL : UNE FAMILLE À JÉRUSALEM

[01:09,0]

ישר כוח.

yishar koakh.

מה נשמע, אנשין? -[אנשין] ברוך השם.
ma nishma, anshin? -['anshin] barukh ha shem.

- Comment vas-tu, Anshin ? - Grâce à Dieu.

מה בשבילך, עקיבא, גדול או קטן? -גדול, ישר כוח.
ma bishvilkha, akiva, gadol o katan? -gadol, yishar koakh.

Grosse ou petite portion, Akiva ?

Grosse, s'il te plaît.

שים לי גם חמוצים. -אין חמוצים.
sim li gam khamutsim. -'eyn khamutsim.

- Et des cornichons. - Pas de cornichons.

מה זאת אומרת? -אין וגם לא היה אף פעם.
ma zo't omeret? -'eyn ve gam lo haya af pa'am.

- Comment ça ? - On n'en a jamais eu.

טוב.

tov.

Bien.

[01:36,0]

[רוח נושבת]

[ruakh noshevet]

אימא?

'ima?

Mère ?

מה את עושה פה?

ma at osa po?

Que fais-tu là ?

התגעגעתי. -לאנשין?

hitga'ga'ti. -la 'anashin?

- Cet endroit me manquait. - Anshin ?

אנשין? מה יש לי מאנשין?

'anshin? ma yesh li me 'anashin?

Anshin ? Pas Anshin.

התגעגעת לי לקצת קוגל.
hitga'ga'ti li ktsat kugl.
Le kugel me manquait.

[02:20,5]

קר לי, עקיבא. כל כך קר לי ואין שום דבר מה לעשות.
kar li, akiva. kol kakh kar li v 'eyn shum davar ma la'asot.
J'ai froid, Akiva, si froid...
et je ne peux rien faire.

ואפילו חמוצים אין כאן.
va 'afilu khamutsim eyn kan.
Il n'y a même pas de cornichon, ici.

[שולם] מאיפה אתה יודע איך נראים אסקימוסים?
[shulam] me 'eyfo ata yodea 'eykh nir'im askimusim?
Tu sais à quoi ressemble un Esquimau ?

היית שם פעם?
hayita sham pa'am?
Tu y es déjà allé ?

אבל מה הפשט?
'aval ma ha pshat?
Quel est le sens exact ?

מה זה בא לומר כל החלומות האלה?
ma ze ba lomar kol ha khalomot ha ele?
Que signifient ces rêves ?

לא בא לומר שום דבר.
lo ba lomar shum davar.
Rien du tout.

תעבור האזכרה, הכול יהיה בסדר.
ta'avor ha azkara, ha kol ihye be seder.
Ça passera après la commémoration.

[02:52,0]

מה שמת בפתיתים? -שום דבר מיוחד.
ma she met bi ftitim? -shum davar meyukhad.
Qu'as-tu mis dans les pâtes ?
Rien de spécial.

משהו שמת פה. -שום דבר.
mashehu she met po. -shum davar.
T'as mis quelque chose.
Rien du tout.

[03:05,6]

[למורים שורקים]
[la morim shorkim]
נו, רב אלכסנדר, אז מה אתה מספר?
nu, rav aleksander, 'az ma ata mesaper?
Rabbin Alexander, quoi de neuf ?

[ילד] הבן של הרב, הרב מחפש אותך כבר שעה בכל הגן חיות.
[yeled] ha ben shel ha rav, ha rav mekhapes otkha kvar sha'a be khol ha gan khayot.
Le rabbin vous cherche depuis plus d'une heure.

[ילד 2] מה יש לך במחברת? -שום דבר.

[yeled 2] ma yesh lekha be makhberet? -shum davar.

Il y a quoi, dans le cahier ?

Rien.

[ילד 3] הרב, עדיין לא הלכנו לכלוב של הזברות.

[yeled 3] ha rav, adain lo halakhnu la kluv shel ha zeberot.

Rabbin, on veut voir les zèbres.

כתוב במפה שיש זברות. -[כל הילדים] כן, זברות.

katuv ba mapa she yesh zeberot. -[kol ha yladim] ken, zeberot.

- On veut voir les zèbres. - Oui, les zèbres !

אוי ויי, זה רחוק.

'oy vay, ze rakhok.

תעזבו, אין מה לראות.

ta'azvu, eyn ma lir'ot.

Oy vay ! C'est si loin. Mais il n'y a rien à voir.

זברה זה בדיוק כמו חמור רק עם פסים שחור לבן, שחור לבן,

zebera ze bediuk kmo khamor rak im pasim shakhor lavan, shakhor lavan,

Les zèbres sont comme des ânes avec des raies noires et blanches,

כמו שיש בפיג'מה.

kmo she yesh be figa'ma.

comme les pyjamas.

[שולם] אה!

[shulam] a!

אני מביא אותך לפה כדי שתשגיח על הילדים

'ani mevi otkha lefo kdey she tashgiakh al ha yladim

ובסוף אני שולח את הילדים להשגיח עליך.

uva sof ani sholeakh et ha yladim lhashgiakh aleykha.

Je t'amène ici pour surveiller les enfants et c'est eux qui te surveillent.

[03:45,9]

הלכתי לרגע לשירותים, זה הכול.

halakhti le regale sherutim, ze ha kol.

J'étais juste aux toilettes.

גם את ההיפופוטם עוד לא ראינו. -[שולם] היפופוטם?

gam et ha hipopotam od lo ra'inu. -[shulam] hipopotam?

Et on n'a pas vu l'hippopotame.

L'hippopotame ?

נו, טוב...

nu, tov...

D'accord...

[שולם] קיווע, אני רוצה שתלך בסוף השורה, שתשגיח שאף אחד לא יעלם.

[shulam] kiuaa, ani rotse she telekh be sof ha shura, she tashgiakh she af ekhad lo

ye'alem.

Akiva, reste au bout de la file pour veiller à ce que personne disparaisse.

כולל אתה.

kolel ata.

Et toi non plus.

ואם אתה רוצה לצייר את החיות אז תבוא בזמן שלך.

v 'im ata rotse letsayer et ha khayot 'az tavo ba zman shelkha.

Tu dessineras les animaux pendant ton temps libre.

בסדר גמור. בפעם הבאה זה באמת מה שאני אעשה.

be seder gamur. be fa'am ha ba'a ze be'emet ma she ani e'ese.

Parfait. La prochaine fois, c'est ce que je ferai.

[שולם] מי יודע איפה בתורה מוזכר ההיפופוטם?

[shulam] mi yodea eyfo ba tora muzkar ha hipopotam?

Qui sait où l'hippopotame est mentionné dans la Torah ?

אף אחד לא יודע, מה?

'af ekhad lo yodea, ma?

Personne ?

[04:13,8]

[שולם מגחך]

[shulam megakhekh]

אתם יודעים למה אתם לא יודעים?

'atem yod'im lama atem lo yod'im?

Vous savez pourquoi ?

[שולם] כי בתורה לא מוזכר היפופוטם.

[shulam] ki be tora lo muzkar hipopotam.

Car l'hippopotame n'est pas mentionné dans la Torah.

יש אומרים שבפרשת "האזינו" מה שכתוב "בהמות"

yesh omrim shebe farashat "ha'azinu" ma she katuv "behemot"

On dit que le mot "Béhémot" dans la partie du "Prête l'oreille"...

זה ההיפופוטם.

ze ha hipopotam.

אבל את האמת, אף אחד לא יודע באמת.

'aval et ha emet, 'af ekhad lo yodea be'emet.

fait référence à l'hippopotame. Mais on n'en est pas sûrs.

[ברווזים מגעגעים]

[barvazim mega'g'im]

MAISON DE RETRAITE HOSPICE POUR PERSONNES ÂGÉES

[ביידיש] ראית מה נותנים פה? דרשות,

[be yidish] ra'ita ma notnim po? drashot,

Tu as vu ça ? Une séance de Drashot.

ההופעה של "כוכבי הזהב".

ha hofa'a shel "kokhvey ha zahav".

Une performance des "Golden Stars".

משהו. בכלל ממש יפה כאן.

mashehu. bikhlal mamash yafe kan.

Très bien. Cet endroit est très beau.

תגידי, אימא, אני רציתי לשאול אותך.

tagidi, ima, 'ani ratsiti lish'ol otkha.

Dis-moi, Mère, j'ai une chose à te demander,

את לפעמים חולמת על אבא זיכרוננו לברכה?

'at lif'amim kholemet al aba zikhrono li vrakha?

tu rêves parfois de Père, qu'il repose en paix ?

[04:57,9]

יש לי חלומות עליו. למה אתה שואל?

yesh li khalomot alav. lama ata sho'el?

Je rêve de lui. Pourquoi tu me demandes ?

סתם. אסור לשאול?

stam. asur lish'ol?

Pour rien. C'est interdit ?

היא באה אליך בחלום, דבורה, אה?

hi ba'a eleykha ba khalom, dvora, a?

Dvora vient te voir dans tes rêves, n'est-ce pas ?

[דלת נפתחת]

[delet niftakhat]

היי.

hay.

Eh.

[בעברית] שלום. -שלום, שלום.

[be ivrit] shalom. -shalom, shalom.

- Bonjour. - Bonjour.

כאן, בבקשה.

kan, be vakasha.

Ici, s'il vous plaît.

[ביידיש] לכל החדרים פה יש קופסה כזו אז אני הזמנתי גם.

[be yidish] le khol ha khadarim po yesh kufsa kazo 'az ani hizmanti gam.

Toutes les chambres ont cette boîte, alors j'en ai commandé une aussi.

[05:28,0]

[נאנח]

[ne'enakh]

את בטוחה שאת רוצה פה את הדבר הזה בחדר שלך?

'at betukha she at rotsa po 'et ha davar ha ze ba kheder shelkha?

Tu es sûre de vouloir cette chose dans ta chambre ?

בטוחה! אתמול ראיתי בחדר של הרבנית ערבליך.

betukha! etmol ra'iti ba kheder shel ha rabanit arbaleykha.

Oui ! J'ai vu la même dans la chambre de Rabbanit Erblich.

נתנו תוכנית נהדרת.

natnu takhnit nehderet.

C'était un vrai spectacle.

ילדים שרים ויש שם בית דין של מומחים

yladim sarim ve yesh sham beyt din shel mumkhim

Des enfants chantaient et une assemblée d'experts

שמסבירים להם איך לשיר.

she masbirim lahem eykh lashir.

leur disait comment chanter.

כל כך יפה!

kol kakh yafe!

C'était merveilleux !

היה שם ילד אחד, איך הוא שר,

haya sham yeled ekhad, 'eykh hu shar,

Il y avait un garçon qui chantait si merveilleusement bien

[נאנחת]

[ne'enakhat]

ירדו לי דמעות.

yardu li dma'ot.

que j'en ai eu les larmes aux yeux.

נזכרתי בצבי אריה, איך שהוא היה שר יפה.

nizkarti bi tsvi arye, 'eykh she hu haya sar yafe.

Ça m'a rappelé Zvi Arie, combien il chantait divinement.

[אח בעברית] הנה, גברת.

['akh be ivrit] hine, gveret.

Voilà, madame.

[06:12,7]

את צריכה לדעת רק שלושה כפתורים.

'at tsrikha lada'at rak shloshe kaftorim.

Rappelez-vous ces trois boutons.

זה הכפתור שמכבה ומדליק,

ze ha kaftor she mkhabe u madlik,

פה עם הכפתור הזה את מעבירה ערוצים

po im ha kaftor ha ze 'at ma'avira arutsim

Ce bouton allume et éteint la télé, ce bouton change de chaîne,

וזה הווליום. חלש וחזק.

v ze ha uolyum. khalash ve khazak.

et ça, c'est le volume, haut et bas.

תודה, תודה. -בבקשה.

toda, toda. -be vakasha.

Merci.

[06:28,1]

[דלת נסגרת]

[delet nisgeret]

[מדברים בטלוויזיה]

[mdaberim ba televiyzyah]

[העברת ערוץ]

[ha'avarat aruts]

[מדברים בגרמנית בטלוויזיה]

[mdaberim be germanit ba televiyzyah]

[בעברית] ריבוננו של עולם, היום הכול יש.

[be ivrit] ribono shel olam, hayom ha kol yesh.

Dieu du ciel !

On voit de tout, aujourd'hui.

אישה שכל החיים שלה קוראת "צאנה וראינה",

'isha she kol ha khayim shelah kore't "tso'nah u r'eynah",

Une femme qui a lu La Bible des femmes toute sa vie,

שכל שנה בוכה בפרשה של מכירת יוסף,

she kol shana bokha be farasha shel mekhirat yosef,

qui pleure chaque année la vente de Joseph,

פתאום להכניס לה טלוויזיה צבעונית?

pit'om lehakhnis lah televiyzya tsiv'onit?

a une télé couleur dans sa chambre.

איפה השכל, איפה?

'eyfo ha shekkel, eyfo?

Tu comprends, toi ?

אני אמרתי לך, זה לא משלנו המושב זקנים הזה.

'ani amarti lekha, ze lo mi shelanu ha moshav zkenim ha ze.

Je t'ai dit, c'est pas un foyer pour nous.

רק מלראות את הפנים של המנהל שם

rak mi lir'ot et ha pnim shel ha mnahel sham

אני יכולתי לדעת את זה.

'ani yakholtli lada'at et ze.

Je l'ai compris dès que j'ai vu la tête du directeur.

[דלת נפתחת]

[delet niftakhat]

הנה אח שלך.

hine akh shelkha.

Voilà ton frère.

מה זה הצרות שאתה סוחר?
 ma ze ha tsarot she ata sokhev?
 Quels ennuis tu apportes ?

[07:09,1]

אני פותח גמ"ח לעילוי נשמת אימא.
 'ani poteakh gma"kh l' iluy nishmat ima.
 Un fonds de prêts gratuits pour l'élévation de l'âme de Mère.

אתה רציני? גמ"ח של מה?
 'ata retsini? gma"kh shel ma?
 Vraiment ? Quel genre de fonds de prêts ?

תנורים. -תנורים?
 tanurim. -tanurim?
 - Des chauffages. - Des chauffages ?

עכשיו נגמר החורף, קיווע.
 'akhshav nigmar ha khoref, kiuua.
 L'hiver est fini, Kive.

למה באמת דווקא עכשיו תנורים?
 lama be'emet davka akhshav tanurim?
 Des chauffages ? Maintenant ?

יש כאלה שקר להם.
 yesh ka'ele sheker lahem.
 Certains ont froid.

קיווע, בבקשה רק תגיד לי שזה לא בגלל החלומות שלך.
 kiuua, be vakasha rak tagid li she ze lo biglal ha khalomot shelkha.
 Kive, dis-moi que ce n'est pas à cause de tes rêves.

שתי נקודות, אבא.
 shtey nekudot, aba.
 Bien vu, Père.

תהיה לי בריא, אני כבר התייאשתי ממך לגמרי.
 tihye li bari, 'ani kvar hitya'ashti mimkha legamrey.
 J'abandonne tout espoir en ce qui te concerne.

איזה חלומות?
 'eyze khalomot?
 Quels rêves ?

[07:45,6]

לא חשוב.
 lo khashuv.
 Laisse tomber.

איזה חלומות, אבא?
 'eyze khalomot, aba?
 Quels rêves, Père ?

[שולם] תעזוב, חבל על הזמן שלך, תאמין לי.
 [shulam] ta'azov, khaval al ha zman shelkha, ta'amin li.
 Oublie, mieux vaut ne pas savoir.

[08:06,7]

[עובר אורח] איזה תנורים? לחימום? לבישול? לאפייה?
 [over orakh] eyze tanurim? le khimum? l vishul? la 'afia?
 Quel genre de chauffages ?

[עקיבא] לא, לא, לא. לחום, לחום, לחורף.